

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Miroslavou Hrehorovou v právní věci žalobce: **Mgr. J. H.**, bytem X, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 3. 5. 2011 č.j. MHMP 218765/2011,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí č.j. MHMP 218765/2011 ze dne 3. 5. 2011 se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu městské části Praha 10 č.j. 7314/2011/AAJ ze dne 8. 2. 2011, jímž mu byl přiznán doplatek na bydlení od 10/2009 ve výši 2.944,- Kč. V žalobě uvedl, že dne 31. 7. 2009 ukončil podnikatelskou činnost a od 1. 8. 2009 byl zaregistrován jako žadatel o zaměstnání u úřadu práce. Podpora v nezaměstnanosti mu byla stanovena ve výši 3.442,- Kč měsíčně po dobu prvních dvou měsíců a dále ve výši 2.754,- Kč měsíčně po dobu dalších dvou měsíců a 2.524,- Kč měsíčně po zbývajících podpůrných dobách. Proti přiznání výše podpory v nezaměstnanosti se odvolal a o její výši bylo rozhodováno odvolacím orgánem až 8. 1. 2010. Žalobce tak zůstal od 1. 8. 2009 do 8. 1. 2010 zcela bez příjmu. Dne 26. 10. 2010 požádal Úřad městské části Praha 10 o poskytnutí sociálních dávek, mezi které patřila i dávka „doplatek na bydlení“. O této dávce bylo rozhodováno Úřadem městské části Praha 10 pod č.j. 7314/2011/AAJ, poslední rozhodnutí ve věci bylo vydáno dne 8. 2. 2011 a tímto rozhodnutím mu byl přiznán doplatek na bydlení ve výši 2.944,- Kč měsíčně od 10/2009.

Proti tomuto rozhodnutí se žalobce odvolal a o odvolání rozhodl Magistrát hl. m. Prahy, odbor sociální péče, rozhodnutím č.j. MHMP 218765/2011 ze dne 3. 5. 2011 tak, že odvolání bylo zamítnuto a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno.

Žalobce namítá, že žalovaný nesprávně započítává jako jeho měsíční příjem za měsíc 10/2009 částku 3.900,- Kč, kterou definuje jako tzv. „rozhodný příjem“, ačkoliv zákon o hmotné nouzi žádný takový právní institut nezná. Stejný postup pak žalovaný uplatnil i při výpočtu související sociální dávky „příspěvek za živobytí“ pro měsíc 10/2009, která je rovněž předmětem soudní žaloby (vedené u nadepsaného soudu pod sp. zn. 2 Ad 26/2011).

Podle žalobce žalovaný nesprávně posoudil také náklady na bydlení, mezi které patří vedle nájemného a služeb spojených s nájmem též odůvodněné náklady na spotřebu energií (plynu, elektřiny). Vzhledem k tomu, že o výši nákladů na nájemné (2.216,- Kč), služby spojené s nájmem (635,- Kč) a zálohy na odběr elektřiny (700,- Kč) není mezi žalobcem a žalovaným sporu, sporné je nezapočtení zálohy na odběr plynu ve výši 1.550,- Kč (započtenou pouze do výše 757,24 Kč). V této souvislosti poukázal žalobce na ustanovení § 34 odst. 3 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi ve znění účinném k datu přezkoumávaného rozhodnutí (dále jen „zákon o pomoci v hmotné nouzi“), podle něhož výše úhrady za prokazatelnou nezbytnou spotřebu energií se stanoví jako průměrná cena za dodávku energií pro bytovou jednotku určité velikosti podle sdělení příslušných dodavatelů těchto energií, nejvýše však ve výši skutečných úhrad. Z uvedeného je tak jednoznačné, kdo může být jako jediný oprávněn provést takové statistické stanovení průměrné ceny. V případě žalobce je to Pražská plynárenská, a.s. Když však žalobce dne 23. 6. 2010 požádal příslušné odpovědné pracovníky Úřadu městské části Praha 10, aby mu předložili příslušný doklad této energetické společnosti k přezkoumání, nebyli tito pracovníci ani jejich nadřízený orgán schopni takový doklad žalobci předložit. O neexistenci takového dokladu se žalobce přesvědčil i osobním dotazem u energetické společnosti Pražské plynárenské, a.s., která uvedla, že nikdy žádný podobný podklad nevystavila a takovéto statistické vyhodnocování ani není schopna provádět. Při neexistenci takového dokladu je proto dle názoru žalobce třeba vycházet z tzv. normativních nákladů na bydlení stanovených pro potřeby poskytování dávky státní sociální podpory „příspěvek na bydlení“.

Žalovaný ve věci vydal vyjádření, ve kterém uvedl, že příjem žalobce dle ustanovení § 8 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o životním a existenčním minimu“ či jako „zákon č. 110/2006 Sb.“) a ustanovení § 9 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi, činí v měsíci 07/2009 částku 11.700,- Kč, v měsíci 08/2009 činí 0,- Kč, v měsíci 09/2009 činí 0,- Kč. Rozhodným obdobím, za které se zjišťuje příjem pro účely posuzování vzniku nároku na dávku je dle ustanovení § 10 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi, období 3 kalendářních měsíců předcházejících měsíci, v němž byla uplatněna žádost o dávku nebo dle ustanovení § 10 písm. b) citovaného zákona, pokud došlo u osoby nebo společně posuzovaných osob k podstatnému poklesu příjmu, období kalendářního měsíce, v němž byla podána žádost o dávku. V daném případě nedošlo k podstatnému poklesu příjmů žalobce v období kalendářního měsíce, ve kterém byla podána žádost o dávku, tj. v měsíci 10/2009 a tudíž nebyl dán důvod pro postup dle citovaného ustanovení § 10 písm. b) citovaného zákona. Odůvodněné náklady žalobce na bydlení činí celkem částku 4.308,24 Kč, tj. součet částek nájemného ve výši 2.216,- Kč, služeb spojených s užíváním bytu ve výši 635,- Kč, elektřiny ve výši 700,- Kč a plynu ve výši 750,24 Kč. Rozdíl mezi částkou odůvodněných nákladů na bydlení připadajících na kalendářní měsíc, tj. částka 4.308,24 Kč sníženou o příspěvek na bydlení ze systému státní sociální podpory náležející za předchozí kalendářní měsíc, tj. částka 0,- Kč a částkou, o kterou příjem žalobce dle § 9 odst. 1 zákona o existenčním minimu, tj. částka 3.900,- Kč, zvýšený o vyplácený příspěvek na živobytí, tj. částka 1.971,- Kč, převyšuje částku živobytí osoby, tj.

částka 4.506,-- Kč, činí částku 2.943,24 Kč. Vzhledem ke skutečnosti, že se dle ustanovení § 44 odst. 6 zákona o pomoci v hmotné nouzi výše dávky zaokrouhluje na celé koruny nahoru, činí výše doplatku na bydlení částku 2.944,- Kč. Do odůvodněných nákladů na bydlení se započítává úhrada prokazatelné nezbytné spotřeby energií. Tou se rozumí úhrada dodávky a spotřeby elektrické energie, plynu, případně výdaje na další druhy paliv a to ve výši, která je v místě obvyklá. Dle ustanovení § 34 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi výše úhrady za prokazatelnou nezbytnou spotřebou energií se stanoví jako průměrná cena za dodávku energií pro bytovou jednotku určité velikosti podle sdělení příslušných dodavatelů těchto energií, nejvýše však ve výši skutečných úhrad. Žalobce správnímu orgánu uvedl, že plyn používá k ohřevu teplé užitkové vody ze 100 % a k vytápění z 90 %. Dále uvedl, že užívá byt o podlahové ploše 29,44 m², přičemž průměrná výška místnosti činí 2,85 m. Vzhledem k těmto údajům aplikační program automatizovaného zpracování údajů potřebný pro rozhodování o dávkách, který jsou dle § 52 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi, orgány pomoci v hmotné nouzi povinny při řízení o dávkách používat, vypočetl výši nákladů na plyn dle citovaného ustanovení § 34 citovaného zákona ve výši, která je v místě bydliště žalobce obvyklá, tj. v daném případě ve výši 757,24 Kč. Žalovaný má za to, že z uvedených důvodů nelze při stanovení výše nezbytných nákladů na bydlení, tudíž ani při stanovení výše doplateků na bydlení, zohlednit hrazenou zálohu žalobce za plyn.

Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou, ve které uvedl shodné důvody jako v žalobě.

O žalobě rozhodl Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 2. 2. 2012 č.j. 1 Ad 57/2011-23, kterým napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V odůvodnění soud uvedl, že příjem žalobce za rozhodné období vypočtený na částku 3.900,- Kč byl zjištěn v nesprávné výši. Vycházel z toho, že žalobce přerušil výkon samostatné výdělečné činnosti ke dni 31. 7. 2009 a v měsíci červenci 2009 nevykonával činnost, z níž by měl příjmy dle § 8 odst. 1 písm. a) zákona o životním a existenčním minimu. Soud učinil závěr, že nelze použít při výpočtu průměrnou mzdu v národním hospodářství stanovenou dle § 8 odst. 2 zákona č. 110/2006 Sb. Dále konstatoval, že s ohledem na rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 2 Ad 26/2011 – 22, kterým bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného ve věci příspěvku na živobytí žalobce ve výši 1.971,- Kč od října 2009, nelze při výpočtu výše doplatku na bydlení od října 2009 z této částky vycházet.

Soud naopak nepřisvědčil námitce týkající se výše úhrady za prokazatelnou nezbytnou spotřebu energií. V této souvislosti připomněl, že tato se podle § 34 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi stanoví jako průměrná cena za dodávku energií pro bytovou jednotku určité velikosti podle sdělení příslušných dodavatelů těchto energií, nejvýše však ve výši skutečných úhrad. Vzhledem k tomu, že skutečná úhrada za plyn v době rozhodování nebyla známa a žalobce by ji pravděpodobně nemohl žalovanému sdělit, postupoval orgán pomoci v hmotné nouzi podle soudu správně, pokud vypočetl výši nákladů na plyn pomocí aplikačního programu automatického zpracování údajů, přičemž vycházel z podkladů, které mu k tomuto výpočtu poskytl žalobce. Uzavřel, že zálohová platba není shodná s faktickou spotřebou, a proto nemůže být pro výpočet odůvodněných nákladů na bydlení použita.

Proti rozsudku podal žalobce kasační stížnost, o níž rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem č.j. 3 Ads 33/2012-30 ze dne 24. 10. 2012 tak, že napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil zpět k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud označil kasační stížnost za důvodnou ve vztahu k neposouzení otázky týkající se stanovení rozhodného příjmu podle § 9 zákona o pomoci v hmotné nouzi ve spojení s ustanovením § 8 zákona o životním a existenčním minimu, jakož i určení výše

úhrady za prokazatelnou nezbytnou spotřebu energií podle § 34 odst. 4 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Městskému soudu NSS vytkl, že ve zrušujícím rozsudku neuvedl, jakým způsobem má žalovaný postupovat, především podle jakého ustanovení zákona má určit započitatelný příjem žalobce, jakož i jakým způsobem s tímto dále v rámci rozhodného období nakládat.

Dále Nejvyšší správní soud přisvědčil námitce uplatněné žalobcem již v odvolání proti prvoinstančnímu správnímu rozhodnutí, jakož i v žalobě proti rozhodnutí žalovaného, týkající se stanovení výše úhrady za prokazatelnou nezbytnou spotřebu energií. Uznal, že Městský soud v Praze o této otázce v odůvodnění napadeného rozsudku pojednal, vytkl mu však, že neodpověděl na výhrady žalobce vůči napadeným správním rozhodnutím. Skutečnost, že správní orgán podle soudu „*postupoval správně, pokud vypočetl výši nákladů na plyn pomocí aplikačního programu automatického zpracování údajů*“ dle podkladů, které mu dal žalobce k dispozici, nijak nereaguje na obsah námítky, že mu žalovaný nebyl s to poskytnout matematický model, na jehož základě automatizovaný program výši prokazatelné nezbytné spotřeby plynu vypočetl.

Městský soud v Praze ve věci znovu rozhodl rozsudkem ze dne 6. 3. 2013 č.j. 1 Ad 57/2011-55 s tím, že byl podle § 110 odst. 4 s.r.s. vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí. Také uvedeným rozsudkem městský soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil, kdy setrval na svém původním závěru o námitce žalobce, že příjem za rozhodné období vypočtený částkou 3.900,- Kč měsíčně byl žalovaným zjištěn v nesprávné výši. Zopakoval zároveň, že rozsudkem Městského soudu v Praze č.j. 2 Ad 26/2011-22 bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného ve věci příspěvku na živobytí žalobce ve výši 1.971,- Kč od 10/2009, a proto nelze při výpočtu výše doplatku na bydlení od 10/2009 z této částky vycházet. Výše příspěvku na živobytí se totiž promítá do výpočtu výše doplatku na bydlení (§ 35 zákona č. 117/1995 Sb.), a zrušení rozhodnutí o příspěvku na živobytí proto soud samo o sobě shledal jako důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí o doplatku na bydlení.

Ani po opakovaném posouzení však městský soud nepřisvědčil druhé žalobní námitce, kdy žalobce žalovanému vytýkal, že při výpočtu výše úhrady za prokazatelnou nezbytnou spotřebu energií, zejména pak plynu, nerespektoval ustanovení § 34 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Zdejší soud s ohledem na skutečnost, že skutečná úhrada za plyn v době rozhodování nebyla známa a žalobce by jí nemohl žalovanému pravděpodobně sdělit, shledal postup žalovaného, kdy vypočetl výši nákladů na plyn pomocí aplikačního programu automatického zpracování údajů, jako správný. Soud připustil, že správní orgány obou stupňů nesdělily žalobci, jakým způsobem uvedený program dospěl k určení částky 757,24 Kč za spotřebu plynu a usoudil, že bylo jejich povinností sdělit žalobci, že aplikační program zajišťuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, v jehož kompetenci tudíž bylo sdělit žalobci vzorec pro výpočet spotřeby energie, jehož se domáhal. Soud uzavřel, že podstatné v daném případě bylo, že výše zálohové platby uvedené žalobcem neodpovídá faktické spotřebě, a proto nemůže být pro výpočet odůvodněných nákladů na bydlení použita.

Proti rozsudku opět podal žalobce kasační stížnost, o níž rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem č.j. 3 Ads 22/2013-30 ze dne 7. 5. 2014 tak, že napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu znovu vrátil zpět k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud označil kasační stížnost za důvodnou ze dvou hlavních příčin. Předně městskému soudu vytkl procesní postup, kdy ač žalobce dne 7. 1. 2013 městskému soudu sdělil svůj nesouhlas s rozhodnutím ve věci bez jednání, městský soud přesto dne 6. 3. 2013 o věci rozhodl uvedeným způsobem. Vzhledem k tomu, že žalobce vyjádřil svůj výslovný nesouhlas ve k tomu stanovené lhůtě, nebyly dle Nejvyššího správního soudu

naplněny podmínky pro meritorní rozhodnutí o žalobě bez jednání podle § 51 odst. 1 s.ř.s. a městský soud zatížil řízení procesní vadou, pro kterou byla kasační stížnost v této části shledána důvodnou.

Stejně tak Nejvyšší správní soud vyhodnotil důvodnou stížní námitku žalobce, v níž vytýkal městskému soud skutečnost, že nereflektoval právní názor Nejvyššího správního soudu vyjádřený v rozsudku ze dne 24. 10. 2012, č. j. 3 Ads 33/2012 - 30. V citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud konstatoval, že městský soud neprojednal námitku směřující do zápočtu výše úhrady za nezbytnou spotřebu energií takovým způsobem, kterým by odpověděl na stěžovatelovy výhrady vůči napadeným správním rozhodnutím.

Městský soud vycházel při rozhodování ze skutečností vyplývajících z obsahu správního spisu, tedy že žalobce přerušil ke dni 31. 7. 2009 výkon samostatné výdělečné činnosti a jeho příjem za měsíce 07, 08 a 09/2009 nebyl žádný. Dne 26. 10. 2009 podal u Úřadu městské části Praha 10 žádost o doplatek na bydlení. Poslední rozhodnutí v této věci vydal správní orgán I. stupně dne 8. 2. 2011 pod č. 7314/2011/AAJ poté, kdy předchozí rozhodnutí byla zrušena.

Rozhodnutím ze dne 8. 2. 2011 rozhodl poskytovat žalobci doplatek na bydlení od 10/2009 ve výši 2.944,- Kč měsíčně. Při výpočtu této částky vycházel z toho, že částka odůvodněných nákladů na bydlení byla stanovena ve výši 4.308,24 Kč, z toho částka na energie 1.457,24 Kč, v této částce jsou náklady na plyn ve výši 757,24 Kč, částka za služby ve výši 635,- Kč a částka nájemné 2.216,- Kč. Částka odůvodněných nákladů na bydlení byla stanovena v souladu s ustanovením § 34 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi, kdy do odůvodněných nákladů na bydlení se započítává nájemné až do výše cílového nájemného a pravidelné úhrady za služby bezprostředně spojené s užíváním bytu, popř. obdobné náklady spojené s družstevní a vlastnickou formou bydlení, dále se do odůvodněných nákladů na bydlení započítává úhrada prokazatelné nezbytné spotřeby energií, kdy úhradou prokazatelné nezbytné spotřeby energií se rozumí úhrada dodávky a spotřeba elektrické energie, plynu a další druhy paliv, a to ve výši, která je v místě obvyklá. Dle § 34 odst. 3 zmíněného zákona se výše úhrady za prokazatelnou nezbytnou spotřebu energií stanoví jako průměrná cena za dodávku energií pro bytovou jednotku určité velikosti dle sdělení příslušných dodavatelů těchto energií, nejvýše však ve výši skutečných úhrad. Žalobci byly do odůvodněných nákladů na bydlení započítány vypočtené náklady na dodávku plynu ve výši 757,24 Kč. Správní orgán I. stupně dále vycházel z příjmu žalobce za rozhodné období 07/2009 Kč 11.700,- , 08/2009 Kč 0,- a 09/2009 Kč 0,-, příjem vypočtený 3.900,- Kč, příjem použitý 3.900,-Kč. Při stanovení výše příjmu bylo vycházeno z ustanovení § 8 odst. 1 zákona o životním a existenčním minimu, kdy za započitatelný příjem za kalendářní měsíc u osoby, která má nebo měla příjmy uvedené v § 7 odst. 1 písm. c) citovaného zákona, se považuje částka odpovídající měsíčnímu průměru těchto příjmů za období uvedené v daňovém přiznání za předchozí kalendářní měsíc, v nichž byla alespoň po část měsíce vykonávána činnost, z níž měla osoba příjmy uvedené v § 7 odst. 1 písm. c). Dle § 8 odst. 2 citovaného zákona, za započitatelný příjem u osoby uvedené v odst. 1 se však považuje nejméně částka ve výši 50 % měsíční průměrné mzdy v národním hospodářství za předchozí kalendářní rok s tím, že tato částka se zaokrouhluje na celé stokoruny dolů a vyhlašuje ji Ministerstvo práce a sociálních věcí na základě údajů Českého statistického úřadu sdělením uveřejněným ve Sbírce zákonů. Tato částka se považuje za minimální příjem osoby uvedené v odst. 1 vždy od 1. července roku, v němž došlo k vyhlášení průměrné mzdy v národním hospodářství za předchozí kalendářní rok do června následujícího kalendářního roku. Dle sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí č. 148/2009 Sb., kterým se vyhlašuje částka 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství pro účely životního a existenčního minima a částka 50 % a 25 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství pro účely státní sociální podpory Ministerstvo práce a sociálních věcí vyhlašuje, že od 1. července 2009 je podle § 8 odst. 2

zákona o životním a existenčním minimu, částkou odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za rok 2008 částka 11.700,- č. V souladu s ustanovením § 8 odst. 3 zákona o životním a existenčním minimu, se u osoby samostatně výdělečně činné, která nemá příjem ze samostatné výdělečné činnosti, ale nepřerušila výkon této činnosti ani jí tato činnost nebyla pozastavena, za příjem považuje částka uvedená v odst. 2, to neplatí, jde-li o osobu vykonávající činnost, která se považuje podle zákona o důchodovém pojištění za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost nebo osobu, jejíž činnost se nepovažuje podle zákona o důchodovém pojištění za činnost osoby samostatně výdělečně činné proto, že tuto činnost nevykonává soustavně. Výše doplatku na bydlení za kalendářní měsíc 10/2010 činí rozdíl mezi částkou odůvodněných nákladů na bydlení (4.308,24 Kč) připadající na kalendářní měsíc sníženou o příspěvek na bydlení (0,- č) náležející za předchozí kalendářní měsíc a částkou, o kterou příjem osoby (3.900,- č) zvýšený o vyplácený příspěvek na živobytí (1.971,- Kč) převyšuje částku živobytí osoby.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, o kterém bylo rozhodnuto Magistrátem hl. m. Prahy rozhodnutím ze dne 3. 5. 2011 č.j. MHMP 218765/2011, které je předmětem tohoto přezkoumání. K námitce žalobce ohledně stanovení výše příjmu žalovaný uvedl, že příjem žalobce dle ustanovení § 8 zákona o životním a existenčním minimu a ustanovení § 9 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi, činí v měsíci 07/2009 částku 11.700,- Kč, v měsíci 08/2009 činí 0,- Kč a v měsíci 09/2009 činí 0,- Kč. K námitce žalobce, dle které byly nesprávně stanoveny odůvodněné náklady na bydlení s tím, že žalobce hradí zálohu za spotřebu plynu ve výši 1.550,- Kč, žalovaný v rozhodnutí uvedl, že dle ustanovení § 34 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi, výše úhrady za prokazatelnou nezbytnou spotřebu energií se stanoví jako průměrná cena za dodávku energií pro bytovou jednotku určité velikosti podle sdělení příslušných dodavatelů těchto energií, nejvýše však ve výši skutečných úhrad. Jelikož žalobce uvedl, že plyn používá k ohřevu teplé užitkové vody ze 100 % a k vytápění z 90 % a dále dodal, že užívá byt o podlahové ploše 29,44 m² s průměrnou výškou místnosti 2,85 m, byly dané údaje předány ke zpracování aplikačním programem automatizovaného zpracování údajů potřebných pro rozhodování o dávkách. Žalovaný konstatoval, že zmíněný program jsou orgány pomoci v hmotné nouzi povinny při řízení o dávkách používat na základě ustanovení § 52 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Program z údajů žalobce vypočetl výši nákladů na plyn ve výši, která je v místě bydliště obvyklá, tj. ve výši 757,24 Kč.

Ze spisu Městského soudu v Praze sp. zn. 2 Ad 26/2011 bylo zjištěno, že rozsudkem č.j. 2 Ad 26/2011-22 ze dne 12. 8. 2011 bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného č.j. MHMP 935051/2010 ze dne 7. 1. 2011, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí a zamítnuto odvolání proti rozhodnutí Úřadu městské části Praha 10 ze dne 22. 6. 2010 č.j. 25518/2010/AAJ, kterým byl žalobci přiznán příspěvek na živobytí od 10/2009 ve výši 1.971,- Kč měsíčně. Rozhodnutí soud odůvodnil tím, že žalobce přerušil výkon samostatné výdělečné činnosti 31. 7. 2009 a v měsíci 07/2009 nevykonával činnost, z níž by měl příjmy dle § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 110/2006 Sb. Ustanovení § 8 odst. 2 zákona č. 110/2006 Sb. lze použít jen v případě, pokud OSVČ nepřerušila výkon této činnosti i když v kalendářních měsících, ve kterých se započitatelný příjem zjišťuje, neměla příjem. Toto se však netýká žalobce, který dne 31. 7. 2009 přerušil samostatnou výdělečnou činnost a jak vyplývá z jeho dokladů u výši měsíčních příjmů ze dne 25. 10. 2009 v měsících 07, 08 a 09/2009 neměl žádný příjem.

Po provedeném dokazování dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.

Podle ustanovení § 35 zákona o pomoci v hmotné nouzi, výše doplatku na bydlení za kalendářní měsíc činí rozdíl mezi částkou odůvodněných nákladů na bydlení připadajících na

kalendářní měsíc sníženou o příspěvek na bydlení náležející za předchozí kalendářní měsíc a částkou, o kterou příjem osoby zvýšený o vyplácený příspěvek na živobytí převyšuje částku živobytí.

Stejně jako v předchozích dvou řízeních soud shledal důvodnou námitku žalobce, že příjem za rozhodné období vypočtený částkou 3.900,- Kč měsíčně byl zjištěn v nesprávné výši. Vzhledem k tomu, že žalobce přerušil výkon samostatné výdělečné činnosti k 31. 7. 2009 a v měsíci 07/2009 nevykonával činnost, z níž by měl příjmy dle § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 110/2006 Sb., nelze při výpočtu použít průměrnou mzdu v národním hospodářství stanovenou dle § 8 odst. 2 zákona č. 110/2006 Sb. Z přehledu spisového materiálu vyplývá, že žalobce byl v evidenci uchazečů o zaměstnání, vedené úřadem práce, přičemž proti přiznání výše podpory v nezaměstnanosti se odvolal a o její výši bylo rozhodováno odvolacím orgánem až 8. 1. 2010. Žalobce tak zůstal od 1. 8. 2009 do 8. 1. 2010 zcela bez příjmu. Správní orgán tak měl vycházet při stanovení výše příjmu žalobce z ustanovení § 9 odst. 1 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi a zjistit skutečné příjmy žalobce. V zákoně o pomoci v hmotné nouzi je odkaz na ustanovení § 7 a § 8 zákona o životním a existenčním minimu, kde je stanoveno, jaké příjmy se považují za započitatelné podle těchto zákonů. Pro daný případ je však podstatné, že rozsudkem Městského soudu v Praze č.j. 2 Ad 26/2011-22 bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného ve věci příspěvku na živobytí žalobce ve výši 1.971,- Kč od 10/2009, a proto nelze při výpočtu výše doplatku na bydlení od 10/2009 z této částky vycházet. Je třeba připomenout, že při rozhodování o dávce doplatku na bydlení je rozhodující rozhodnutí o příspěvku na živobytí, neboť podle § 33 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi je podmínkou nároku na doplatek na bydlení získání nároku na příspěvek na živobytí a nárok na příspěvek na bydlení podle zákona č. 117/1995 Sb. Výše příspěvku na živobytí se pak promítá do výpočtu výše doplatku na bydlení (§ 35 téhož zákona), a zrušení rozhodnutí o příspěvku na živobytí je proto samo o sobě důvodem pro zrušení rozhodnutí o doplatku na bydlení. Právní mocí zrušovacího rozsudku vyplynuvšího z přezkumu rozhodnutí o příspěvku na živobytí totiž zaniklo podkladové rozhodnutí nezbytné pro rozhodnutí správního orgánu o doplatku na bydlení.

Spornou i nadále zůstává otázka výpočtu odůvodněných nákladů na bydlení, respektive způsob, jakým správní orgány stanovily částku prokazatelné nezbytné spotřeby energií. Jak již bylo v rámci tohoto rozhodnutí několikrát uvedeno, dle ustanovení § 34 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi se výše úhrady za prokazatelnou nezbytnou spotřebu energií stanoví jako průměrná cena za dodávku energií pro bytovou jednotku určité velikosti podle sdělení příslušných dodavatelů těchto energií, nejvýše však ve výši skutečných úhrad.

Žalobce v rámci správního řízení doložil výši záloh na spotřebu elektrické energie a plynu, kdy šlo konkrétně o částky 700,- a 1.550,- Kč.

Nejvyšší správní soud v posledním zrušujícím rozsudku v této věci konstatoval: „Z posloupnosti určení výše úhrad prokazatelné nezbytné spotřeby energií podle § 34 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi je zřejmé, že přednost před započtením výše skutečných úhrad (tím spíše záloh, zde celkem 2.250 Kč) má mít průměrná cena za dodávku energií pro bytovou jednotku určité velikosti podle sdělení příslušných dodavatelů těchto energií a pro případ, že by tato průměrná cena byla vyšší, než skutečné úhrady, zákon ukládá započíst naopak jen skutečné úhrady. Jediným určitým pravidlem vyplývajícím ze zákona je tedy přednostní započtení té nižší částky z obou.“

Ze správního spisu bylo dále zjištěno, že zatímco v případě elektrické energie vycházel správní orgán I. stupně z žalobcem předložené výše zálohy 700,- Kč, u plynu zahrnul do výpočtu částku 757,24 Kč, přestože žalobce uplatňoval částku ve výši dodavatelem plynu

předepsané zálohy 1.550,- Kč. Správní orgány již však v žádném ze svých rozhodnutí neozřejmily, jakým způsobem k částce 757,24 Kč dospěly. Dle názoru soudu se nelze spokojit s pouhým konstatováním, že jde o částku vypočtenou aplikačním programem automatizovaného zpracování údajů potřebných pro rozhodování o dávkách a to tím spíše, že již několikrát citované ustanovení § 34 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi tento způsob stanovení výše úhrady za prokazatelnou nezbytnou spotřebu energií nezná a nepředpokládá.

Za daných okolností je zřejmé, že žalované rozhodnutí trpí vadou nepřezkoumatelnosti. Jak již uvedl Nejvyšší správní soud, nutnost použití určitého systému pro výpočet dávky ještě sama o sobě nezavazuje správní orgány povinnosti, aby konkrétní dosažený výsledek také náležitě odůvodnily. Z napadeného rozhodnutí není jasné, jak byla částka 757,24 Kč vypočtena, z jakých dat systém vycházel, jaký matematický vzorec využívá či např. s jakým srovnávacím vzorkem při stanovení uvedené částky pracoval. Nutno podotknout, že již z vypočtené částky pro spotřebu elektrické energie, kterou systém určil ve výši 1.251,95 Kč lze odtušit značnou disproporci mezi koncovými hodnotami systému a faktickými údaji o zálohách, jež předložil žalobce (700,- Kč), přičemž bylo na správních orgánech, aby se s touto skutečností v odůvodnění svých rozhodnutí vypořádaly.

Stejně tak odkaz na ustanovení § 52 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi, od něhož správní orgány odvodily svou povinnost k užití automatizovaného systému zajišťovaného Ministerstvem práce a sociálních věcí, nelze dle názoru soudu považovat za řádně zdůvodněný. Zmíněné ustanovení stanoví: „*Ministerstvo je správcem informačního systému pomoci v hmotné nouzi, který obsahuje údaje o dávkách a jejich výši, o poživatelích těchto dávek a žadatelích o tyto dávky a osobách s nimi společně posuzovaných. Údaje z tohoto informačního systému sděluje ostatním orgánům pomoci v hmotné nouzi v souvislosti s řízením o dávkách, a to v rozsahu nezbytném pro řízení o dávkách.*“ Z uvedené citace dle soudu nevyplyvá povinnost, pro kterou by správní orgány měly opustit postup pro stanovení úhrady za prokazatelnou nezbytnou spotřebu energií vymezený § 34 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi.

Nad rámec výše uvedeného soud uvádí, že s ohledem na fakt, že soud napadené rozhodnutí ruší a ve věci tudíž bude správními orgány znovu rozhodováno, není soudu známa překážka, pro kterou by napříště nemohla být při rozhodování zohledněna skutečná spotřeba energií žalobce v rozhodném období, která již bude s ohledem na časový odstup nepochybně známa.

Z výše uvedených důvodů bylo rozhodnuto dle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) a § 78 odst. 1 a 4 s.ř.s. tak, jak je obsaženo ve výrokové části tohoto rozsudku.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. I když žalobce měl ve věci úspěch, náklady řízení mu nevznikly a to ani v řízení o kasační stížnosti. (110 odst. 3 s.ř.s.).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 24. června 2014

JUDr. Miroslava Hrehorová v. r.
samosoudkyně